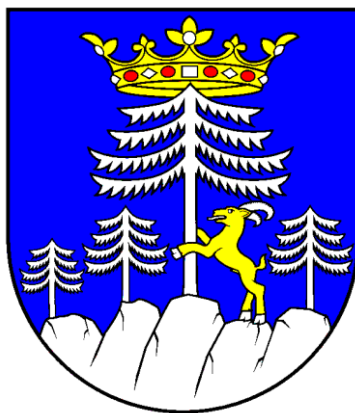

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
LIPTOVSKÉ REVÚCE
NA ROKY 2016 – 2020**

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovské Revúce na roky 2016 – 2020

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Liptovské Revúce na roky 2016-2020
Územné vymedzenie:	Obec Liptovské Revúce
Kód kat. územia:	832 596
Územný plán obce schválený áno/nie:	Schválený 24.11.2006 Dodatok č.1 schválený 16.4.2008 Dodatok č. 2 schválený 25.9.2015
Dátum schválenia PHSR:	PHSR obce Liptovské Revúce na obdobie 2016-2020 schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Liptovských Revúcach č./2016 dňa
Dátum platnosti:	do 31.12.2020
Verzia:	1.0
Dátum spracovania:	2015
Spracovateľ:	OZ Partnerstvo pre MAS Dolný Liptov

Obsah

Úvod.....	5
Časť 1 - Analytická časť	6
Časť 1.A - Analýza vnútorného prostredia	6
Demografický potenciál	6
Ekonomický rozvoj	7
Samospráva	10
Vzdelávanie	11
Kultúra	12
Šport	13
Voľný čas	13
Rodičia s deťmi	13
Sociálne služby	13
Bývanie	14
Zdravotníctvo	15
Životné prostredie	15
Dopravná infraštruktúra.....	16
Technická infraštruktúra	17
Informačná infraštruktúra.....	17
Matica vplyvu	18
Časť 1.B - Analýza vonkajšieho prostredia.....	19
STEEP analýza	19
Analýza konkurencie	20
Časť 1.C - Zhodnotenie súčasného stavu územia	21
Vízia a posúdenie súčasného stavu	21
Vízia obce Liptovské Revúce.....	21
Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre obec Liptovské Revúce 2015	21
Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja	22
Časť 2 - Strategická časť.....	24

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovské Revúce na roky 2016 – 2020

Časť 3 – Programová časť	25
ÚR: územné rozhodnutie, SP: stavebné povolenie, PD: projektová dokumentácia.	30
Súlad cieľov Programu rozvoja obce Liptovské Revúce s cieľmi SR a Žilinského kraja.....	30
Časť 4 - REALIZAČNÁ ČASŤ	34
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR.....	34
Komunikačná stratégia	34
Systém monitorovania a hodnotenia	35
Akčný plán na rok 2016.....	36
Časť 5 - FINANČNÁ ČASŤ	38
Možnosti financovania.....	38
Indikatívny finančný plán	38
Prehľad plánu viaczdrojového financovania.....	39
Príloha 1	41
Problémové analýzy obce	41

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (skrátene PHSR alebo Program rozvoja obce) je strednodobý strategický dokument, ktorý určuje komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja obce. Bol spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z. Garantom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je obecná samospráva, užívateľmi programu sú všetci občania, podnikatelia, súčasné a budúce inštitúcie v obci.

Realizácia Programu rozvoja obce je podmienkou zlepšenia kvality života obyvateľov obce, ktorí tu nie sú postavení do pasívnej úlohy, ale ako partneri.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sa tvoril v roku 2015. Na identifikovaní vízie, slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození obce, posúdení vplyvu inštitúcií v obci, analýze konkurencie pracovala obecná pracovná skupina počas troch workshopov pod vedením spracovateľa PHSR – OZ Partnerstvo pre MAS Dolný Liptov. Výsledkom je programový dokument, ktorý sa opiera o potenciál obce, jej aktuálne potreby a možnosti.

Časť 1 - Analytická časť

Časť 1.A - Analýza vnútorného prostredia

Demografický potenciál

Počet obyvateľov obci od roku 2006 do roku 2014 klesá, a to kvôli prirodzenému úbytku, ako aj úbytku sťahovaním (Tab. 1 – 4).

Tab. 1 Počet obyvateľov v rr. 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyv.	1653	1630	1633	1634	1616	1627	1593	1585	1571

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 2 Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v rr. 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet živonarodených detí	17	9	10	14	11	7	9	12	8
Počet zomretých	17	19	16	14	15	18	27	12	19
Prirodzený prírastok	0	-10	-6	0	-4	-11	-18	0	-11

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 3 Migrácia obyvateľstva - prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pristažovalí	9	4	28	13	0	2	6	7	17
Vystažovalí	23	17	19	12	14	12	22	15	20
Prírastok (úbytok) sťahov.	-14	-13	9	1	-14	-10	-16	-8	-3

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 4 Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2006 - 2014

Ukazov./rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prirodzený prírastok	0	-10	-6	0	-4	-11	-18	0	-11
Migrácia	-14	-13	9	1	-14	-10	-16	-8	-3
Celkový prírastok	-14	-23	3	1	-18	-21	-34	-8	-14

Zdroj: Štatistický úrad SR

Ekonomický rozvoj

Zamestnanosť a podnikanie

Najväčší zamestnávateľia sú sústredení v Ružomberku, Banskej Bystrici a Liptovskom Mikuláši, kde sa prejavuje aj najväčšia investičná aktivita. Nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci má za následok každodennú dochádzku obyvateľstva do okolitých miest. Rozvoj obce je závislý od rozvoja súkromného sektora, ktorý ponúka pracovné príležitosti vo viacerých oblastiach hospodárstva.

Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v obci patria:

- Poľnohospodárske družstvo Liptovské Revúce (zamerané na chov oviec),
- Krajčírka dielňa NINA,
- Obecný úrad,
- SITUM SK s.r.o - správca lyžiarskeho strediska,
- Lesy SR,
- Základná škola, Materská škola.

Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v meste Ružomberok patria spoločnosti:

- Mondi Business Paper SCP a.s.,
- Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok.

Časť obyvateľov obce sezónne pracuje aj v krajinách EÚ.

V obci sú malé prevádzkarne komerčného zamerania s výrobou bez negatívneho vplyvu na bývanie.

V obci je vybudovaných niekoľko obchodných prevádzok a zariadení s rôznym sortimentom predaja, ktoré sú rozmiestnené po celej obci (celkovo 7).

Počet potravinárskych obchodov: 5.

Počet nepotravinárskych obchodov: 2.

Zariadenia nevýrobných služieb v obci:

- sezónne služby súvisiace s prevádzkou lyžiarskeho strediska,
- požičovňa bicyklov.

Z hľadiska kapacity ubytovania sú na území obce Liptovské Revúce umiestnené penzióny a súkromné chaty a pre turistov je ponúkané aj ubytovanie v rodinných domoch v obci. Obec má plány smerom k vybudovaniu penziónov, kempingu a hotela v blízkosti športových stredísk, čo priamo súvisí s ich rozvojom. V katastrálnom území obce existuje súkromný investičný zámer na vybudovanie komplexného športového a wellness strediska s ubytovacími kapacitami vyššieho štandardu.

Celkovo možno konštatovať, že podnikateľské prostredie sa stabilizovalo a v okrese Ružomberok je dostatok pracovných príležitostí vďaka rozvoju priemyslu, služieb a cestovného ruchu v Ružomberku.

Obec sa plánuje sústrediť na rozvoj cestovného ruchu aj kvôli lyžiarskemu vleku, keďže práve v tejto oblasti vidieť veľký potenciál zamestnanosti obyvateľov.

Tab. 5 Právnické osoby pôsobiace v obci a v okrese Ružomberok

Názov územia	Organizácie zamerané na tvorbu zisku							Neziskové organizácie spolu
	spolu	z toho						
		akciové spoločnosti	spoločnosti s ručením obmedz.	družstvá	štátne podniky	obecné podniky	ostat. ziskovo orient. jednotky	
Okres Ružomberok	1 058	45	937	16	-	x	38	528
Liptovské Revúce	16	-	13	1	-	X	2	10

Zdroj: Štatistický úrad SR (MOŠ 2012)

Tab. 6 Fyzické osoby pôsobiace v obci a v okrese Ružomberok

Názov územia	Fyzické osoby spolu	v tom		
		živnostníci	slobodné povolania	súkromne hospodáriaci roľníci
Okres Ružomberok	3 926	3 653	198	75
Liptovské Revúce	128	114	4	10

Zdroj: Štatistický úrad SR (MOŠ 2012)

Počet všetkých organizácií: 459.

Počet aktívnych organizácií: 203.

Trend vzniku a zániku organizácií od roku 1990

Zdroj: <http://naseobce.sk/mesta-a-obce/2599-liptovske-revuce/firmy-a-organizacie>

Tab. 7 Podniky v obci podľa veľkostnej štruktúry zamestnancov

Veľkosť podniku podľa počtu zamestnancov	Počet k 31.12.2005	Počet k 31.12.2014
0-19	10	12
20-49	-	-
50-249	-	-
250 a viac	-	-
nezistený	-	-

Zdroj: Štatistický úrad SR

Nezamestnanosť

Počet nezamestnaných od roku 2011 do roku 2014 najprv narástol, potom klesal, s vrcholom v roku 2012 (155 osôb), odkedy ich počet klesol na 110 v roku 2014.

Tab. 8 Evidovaní uchádzači o zamestnanie v rr. 2011 - 2014

Rok	2011	2012	2013	2014
Muži	68	76	71	59
Ženy	58	79	76	51
Spolu	126	155	147	110

Zdroj: Štatistický úrad SR

Samospráva

Starostka: Mgr. Jana Šimová

Poslanci obecného zastupiteľstva Liptovské Revúce:

volebný okrsk č.1. – Nižná – MUDr. Miroslava Žilková,

Ing. Peter Kurpaš,

Rastislav Kurpaš,

volebný okrsk č.2. – Stredná – Michal Cárach,

Ján Kura,

Ing. Štefan Ragula,

volebný okrsk č.3. – Vyšná – Jozef Korček,

Róbert Kytoš,

František Piliar.

Komisie a ich predsedovia:

1. komisia financií, inventarizačná a správy obecného majetku: Ing. Štefan Ragula,

2. komisia športu: Rastislav Kurpaš,

3. komisia kultúry, vzdelávania a sociálnych vecí: MUDr. Miroslava Žilková,

4. komisia životného prostredia, výstavby a územného plánu: Róbert Kytoš,

5. komisia podnikateľskej činnosti, obchodu a cestovného ruchu: Ján Kura,

6. komisia verejného poriadku: Michal Cárach,

7. komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu obce: Ing. Peter Kurpaš.

Počet pracovníkov úradu: 12.

Organizácie zriadené samosprávou: žiadne.

Rozpočet obce bol v roku 2013 vyrovnaný v sume 604 093 €.

Počet podaných projektov za posledných 5 rokov - žiadny.

Partnerské obce – nemá.

Občianske združenia:

- BLACK STONE RACINGTEAM LIPTOVSKÉ REVÚCE,
- Fitnes klub Kovárna,
- Outdoor klub Čierny kameň,
- Revúcki haluškári,
- Telovýchovná jednota Tatran Liptovské Revúce,
- Združenie na podporu a rozvoj cestovného ruchu v obci Liptovské Revúce.

V obci nie sú zaregistrované žiadne neziskové organizácie.

Vzdelávanie

Budova materskej školy je zateplená. Budova základnej školy má vymenené okná, nie je zateplená.

V ZŠ je možné navštevovať krúžky:

- Čitateľské dielne 2,
- DOMINIK - Spolčenstvo Dominika Savia,
- Floorbal,
- Gymnastický krúžok,
- Hra na akordeon,
- Hravá matematika,
- Klub slovenčiny,
- Krúžok šikovných rúk,
- LAURA - Biblicko-spevácky,
- Logická matematika,
- Loptové hry,
- Foto,
- Outdoor,
- Pohybovo-tanečný krúžok,
- Spoločenské tance pre pokročilých,
- Strelecký,
- Foto Foto,
- Šachový krúžok,
- Športové hry,
- Športovo-turistický 1,
- Športovo-turistický 2,
- Učíme sa anglicky,
- Učíme sa ruštinu.

V škole je zariadený Školský klub detí.

Škola vydáva časopis Revúčanka.

Počet žiakov v materskej škole po roku 2005 mierne klesal, ale len do roku 2007. Od roku 2008 do roku 2014 sa počet žiakov zvýšil o 10.

Tab. 9 Počet žiakov v materskej škole v rr. 2005 - 2014

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet žiakov	27	24	21	24	28	37	34	28	27	34

Zdroj: Štatistický úrad SR

Počet žiakov v základnej škole sa od roku 2005 znižuje, do roku 2014 sa ich počet znížil o 49.

Tab. 10 Počet žiakov v základnej škole (roč. 1.-9.) v rr. 2005 - 2014

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet žiakov	160	157	146	131	129	116	117	121	121	111

Zdroj: Štatistický úrad SR

Kultúra

Kultúrne zariadenia:

- kultúrny dom - v rámci objektu je umiestnená spoločenská sála s kapacitou do 200 miest, ktorá je využívaná na spoločenské akcie v obci, miestny folklórny súbor pod. Stav budovy je vyhovujúci,
- knižnica je zriadená v priestoroch kultúrneho domu a kapacitne postačuje potrebám obyvateľov obce. Stav je vyhovujúci.

Záujmové združenia pôsobiace v kultúre:

- Ochotnícky divadelný súbor RETA,
- Folklórna skupina Revúčan.

Kultúrne podujatia organizované obcou – 9/rok.

Tab. 11 Prehľad najvýznamnejších pravidelných kultúrnych podujatí v obci

Názov kultúrneho podujatia	Organizátor	Mesiac
Šaliarsky Maťko (prednes)	Obec	Január
Tradičná fašiangová bursovačka	Obec	Február
Stavanie mája	Obec	Máj
Deň Matiek	Obec	Máj
Environmentálny deň	Obec	Máj
Deň detí	Obec	Jún
Revúcke bryndzové halušky	OZ Revúcki haluškári, PD Liptovské Revúce, Obec	August
Mesiac úcty k starším	Obec	Október
Uvítanie detí do života	Obec	December
Vianočné trhy	Obec	December

Kultúrnou pamiatkou je Kostol obetovania Pána, 19 st., dobrý stav.

Šport

Športové zariadenia:

- futbalový štadión - v jeho okolí sa nachádzajú disponibilné rozvojové plochy pre umiestnenie ďalších športových a športovo-rekreačných zariadení,
- športový areál s tenisovými kurtmi - je umiestnený v Stredných Revúdoch, jeho nedostatkom je nízky štandard technického a hygienického vybavenia. Zámer je rozšírenie športového areálu,
- Lyžiarske centrum SKIFUN Liptovské Revúce- prvým krokom k vzájomnému prepojeniu lyžiarskych stredísk na Donovaloch a v Liptovských Revúdoch je uvedenie marketingovej značky PARK SNOW v stredu Revúcky raj. Lyžiari tu majú k dispozícii 5 vlekov a 7 zjazdoviek (najdlhšia z nich - červená - má viac ako 2 km), lyžiarsku školu, požičovňu, servis a možnosti občerstvenia priamo pri svahu. Je však potrebná rekonštrukcia vleku.

Združenia v pôsobiaci v športe:

- TJ Tatran Liptovské revúce – futbalový klub, stolnotenisový klub,
- Outdoor klub Čierny Kameň,
- Tenisový klub.

Športové podujatia organizované obcou – 3/rok.

Tab. 12 Prehľad najvýznamnejších pravidelných športových podujatí v obci

Názov športového podujatia	Organizátor	Mesiac
Revúcky hokejový turnaj	Obec	Január
Stolnotenisový turnaj	Obec	Máj
Revúcka hasičská súťaž	Obec	Jún

Voľný čas

V obci sa nachádza vtáčia záhradka Doc. Sanigu so špeciálnym zameraním na ekológiu a etológiu tetra urogallus (Tetrao urogallus) a murárika červenokrídleho (Tichodroma muraria).

Rodičia s deťmi

V obci sa nachádzajú 2 detské ihriská - v Stredných a v Nižných Revúdoch.

Sociálne služby

V Liptovskej Osade sa nachádza zariadenie opatrovateľskej služby „Nádej“ s lôžkovou časťou a kapacitou 15 lôžok. Zariadenie je situované ako charitatívna stavba vedľa kostola v centre obce. Zariadenie slúži okrem vlastnej obce i pre spádovú oblasť Liptovská Lúžna a Liptovské Revúce.

Bývanie

Obec nemá nájomné byty. Veľká časť bytového fondu bola postavená pred rokom 1980. Až pre 30% bytového fondu nebol zistený rok výstavby (Tab. 13).

Tab. 13 Bytový fond podľa veku budovy v obci

Bytový fond podľa veku budovy v Liptovských Revúcoch (počet bytov)		
Obdobie výstavby	Byty podľa typu budovy spolu	%
Do 1919	31	4,86
1920-1945	66	10,36
1946-1970	170	26,69
1971-1980	84	13,18
1981-1990	57	8,94
1991-2001	23	3,61
2002-2015	12	1,88
Nezistené	190	30,01
Spolu	633	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

V obci sa nachádza 633 bytov, z ktorých až 147 je neobývaných.

Tab.14 Obývanosť bytov v obci

Obývanosť bytov (Spolu)	Obývané byty	Neobývané byty	Nezistené
633	485	147	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Tab. 15 Prehľad o zariadeniach občianskej vybavenosti v obci

Zariadenia občianskej vybavenosti	Áno/Nie
Predajne potravinárskeho tovaru	Áno
Predajne zmiešaného tovaru	Áno
Predajne nepotravinárskeho tovaru	Áno
Strediská služieb	Nie
Pohostinské odbytové stredisko	Áno
Hotel, penzión	Áno
Knižnica	Áno
Bankomat	Nie
Kostoly	Áno
Pošta	Áno
Domy smútku	Nie
Cintorín, urnové háje, rozptylové lúčky	Áno

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotníctvo

V obci Liptovské Revúce sa nenachádza zdravotnícke zariadenie. V obci Liptovská Osada je vybudované zdravotné stredisko, ktoré zastrešuje služby aj pre Liptovské Revúce.

V rámci zdravotného strediska v Liptovskej Osade pôsobia pracovníci:

- všeobecný obvodný lekár,
- obvodný pediater,
- obvodný gynekológ a prenatálna starostlivosť,
- obvodný zubný lekár.

Lekáreň je zriadená v objekte zdravotného strediska. V zdravotnom stredisku sa nachádza rehabilitačné pracovisko slúžiace aj pre Liptovské Revúce. V budove sídli rýchla záchranná služba FALCK, tiež aj pre spádovú oblasť.

Životné prostredie

Územie obce patrí do klimaticky mierne chladnej oblasti. Najteplejším mesiacom v roku je júl, s priemernými teplotami 12-16°C a najchladnejším je január s teplotami v priemere 4-6°C.

Obec leží v peknom atraktívnom prostredí, obkolesená zachovalou prírodou. Územie celej obce má horský charakter, v blízkosti sa nachádzajú Národné parky Nízke Tatry a Veľká Fatra.

Komunálny odpad

Množstvo komunálneho odpadu ročne: 285 920 kg.

Skládka, zberný dvor, kompostáreň – neexistujú.

V obci sú vytvorené podmienky na triedenie týchto zložiek odpadu:

- papier,
- sklo,
- plast,
- kov,
- pneumatiky.

Údaje o vývoji množstva triedeného odpadu má obec len za plast a sklo. Množstvo obidvoch týchto zložiek sa v rokoch 2012 – 2014 zvýšilo, pričom vyššie zvýšenie bolo zaznamenané v zbere plastu ako skla.

Tab. 16 Objem triedeného odpadu – zložiek plast a sklo v tonách v rr. 2012 - 2014

Zložka triedeného odpadu/Rok	2012	2013	2014
Plast	10,45	13,89	14,24
Sklo	39,49	39,605	40,89

Počet likvidovaných čiernych skládok za posledných 5 rokov – 2 ročne.

Počet a rozloha parkov a parčíkov v obci – 1 park s rozlohou 30 m².

Tab. 17 Pozemky v obci

Druh pozemku	Výmera m ²
Poľnohospodárska pôda	22434906
Orná pôda	196269
Chmeľnica	0
Vinica	0
Záhrada	173038
Ovocný sad	0
Trvalý trávnatý porast	22065599
Nepoľnohospodárska pôda	22238637
Lesný pozemok	51911459
Vodná plocha	226340
Zastavaná plocha a nádvorie	739085
Ostatná plocha	1584871
Celková výmera	76 896 661

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Dopravná infraštruktúra

Obcou prechádza cesta M/0597. Liptovské Revúce sú koncovou obcou. Hlavná cesta je napojená v Liptovskej Osade na štátnu cestu I. triedy E 77 Banská Bystrica - Ružomberok, táto cesta spája Liptovské Revúce s centrom cestovného ruchu Donovaly.

Obec nemá železničné spojenie. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Ružomberku na železničnej trati I. kategórie č. 180 v úseku Žilina - Košice. Autobusovú dopravu zabezpečuje spojenie Liptovské Revúce - Ružomberok.

V obci sú len cesty 3. triedy a miestne komunikácie v dĺžke je 11km (10 944m). V časti Suchá bol natiahnutý nový asfaltový koberec.

Podmienky na cyklistickú dopravu nie sú v obci vytvorené.

Pešia doprava – v obci nie sú vybudované žiadne chodníky.

Technická infraštruktúra

Zabezpečenie pitnej vody - verejný vodovod.

V obci chýba verejná splašková kanalizácia a ČOV – je nutné ju dobudovať. Likvidácia odpadových vôd je riešená suchými WC, žumpami alebo septikmi, ktorých prepady výrazne znečisťujú potoky pretekajúce obcou.

V obci chýba rozvodná sieť plynu.

Zásobovanie územia elektrickou energiou je z vedenia 22kV číslo 243 Ružomberok -s odbočkou č. 245 Liptovská Osada - Liptovské Revúce. Z dôvodu, že obec nie je plynofikovaná, spôsob vykurovania je riešený lokálnym ústredným kúrením na pevné palivo (74% domácností), alebo formou elektrického vykurovania (asi 12% domácností).

Najväčšiu možnosť v tejto oblasti na využívanie alternatívnej energie tu má drevná hmota (biomasa). Drevný odpad z drevovýroby môže byť ďalej využitý na výrobu energie.

Informačná infraštruktúra

V obci je možnosť pripojiť sa na internet.

Obecný rozhlas – je potrebná rekonštrukcia.

Internetová stránka – www.liptovskerevuce.sk.

Obec vydáva občasník Reč, ktorý je uverejňovaný aj na internete.

Obec nemá káblovú televíziu.

Matica vplyvu

Maticu vplyvu spracovala obecná pracovná skupina pre spracovanie PHSR na 3. workshope. Matica vplyvu rozdeľuje inštitúcie v obci podľa ich vplyvu a právomocí vo vzťahu k realizácii PHSR. Inštitúcie, ktoré majú vysokú mieru právomocí alebo vplyvu, by sa pri realizácii PHSR mali stať partnermi, alebo samotnými realizátormi jednotlivých aktivít. Výsledky získané v tejto matici sú zohľadnené pri akčnom plánovaní.

Tab. 18 Matica vplyvu inštitúcií na realizáciu PHSR

		Miera právomocí	
		Vysoká	Nízka
Miera vplyvu	Vysoká	Obec Stavebný úrad Vodohospodársky podnik	PD družstvo Pozemkové spoločenstvo urbariátu Občianske združenie na podporu a rozvoj cestovného ruchu
	Nízka	ZŠ s MŠ L. Revúce	Cirkev

Časť 1.B - Analýza vonkajšieho prostredia

STEEP analýza

Súčasťou analýzy vonkajšieho prostredia je tzv. analýza STEEP faktorov, ktorá sleduje vplyv faktorov v sociálnej, technologickej, ekonomickej, environmentálnej a politickej oblasti. Sú to faktory, ktoré pôsobia na širšej ako obecnej úrovni, pričom majú vplyv na ďalší rozvoj obce. Súhrn vonkajších faktorov v metodike STEEP analýzy uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 19 STEEP analýza - vplyv sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov vonkajšieho prostredia na rozvoj obce

SOCIÁLNO-KULTÚRNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	ENVIROMENTÁLNE	POLITICKO-PRÁVNE
Starnutie populácie	Rýchly vývoj techniky a technológií	Dopady ekonomickej krízy	Priemysel je zdrojom znečistenia životného prostredia v celosvetovom meradle	Európske štrukturálne fondy na roky 2014-2020
Migrácia obyvateľov za štúdiom a prácou do zahraničia	Zlepšuje sa prístup k informáciám, komunikačné možnosti medzi ľuďmi a inštitúciami sa menia, rozvíja sa spolupráca na diaľku	Zmena podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb na 68,5 % pre samosprávy s prognózou na úroveň 70,3 %	Zmena klímy - celkové oteplenie, extrémne zrážky, veterné smršte, extrémne teplé letné obdobia	Zhoršovanie podnikateľského prostredia v SR
Rýchle životné tempo, viac stresu	Deti a mládež častejšie trávia voľný čas pri počítači ako pri hrách s vrstovníkmi	Medziročný nárast HDP na 1 obyvateľa	Narastá environmentálne povedomie občanov	Vymožiteľnosť práva – nedôvera občanov a podnikateľov
Uzatváranie sa do seba, do svojich rodín a domovov	Technika umožňuje nové možnosti prezentácie a marketingu	Priaznivý vývoj referenčných úrokových sadzieb Euribor		Nárast štátnej byrokracie
Pasívne trávenie voľného času v niektorých rodinách	Narastá individuálne zabezpečenie ciest do zahraničia pomocou internetu	Počet návštevníkov Slovenska sa znižuje.		Najvyššiu dôveru medzi občanmi majú mimovládne organizácie (40 % občanov)

Rozvoj komunitných aktivít a účasti občanov na verejnom živote	Nárast využívania sociálnych sietí			Štátna sociálna politika pre sociálne ohrozené skupiny
	Technológie poskytujú možnosť šetrenia prírodnými zdrojmi			

Zdroj: Vlastné spracovanie

Analýza konkurencie

Obecná pracovná skupina pre spracovanie PHSR na 3. workshope hľadala konkurenčné nevýhody svojej obce v troch oblastiach: rast počtu obyvateľov v obci, rast cestovného ruchu a rast zamestnanosti. Zároveň určovala konkurencieschopné obce v týchto oblastiach.

1. Rast počtu obyvateľov a ich spokojnosť

- slabá infraštruktúrna vybavenosť oproti napr. L. Osade – chýba bytová výstavba, kanalizácia, zdravotné stredisko, domov dôchodcov,
- málo voľných stavebných pozemkov,

2. Rast počtu turistov a ponuka pre cestovný ruch

- chýbajúce funkčné lyžiarske stredisko (lepšie podmienky: Malinô Brdo, Donovaly),
- chýbajúce kúpalisko (lepšie podmienky: Bešeňová),
- chýbajúce kúpele, turistika (kúpele: Lúčky),

3. Rast zamestnanosti a podnikania

- v Ružomberku je viac podnikateľských subjektov – MONDI a podobne,
- chýbajúce hotely, chaty a penzióny (lepšie podmienky: Donovaly).

Časť 1.C - Zhodnotenie súčasného stavu územia

Vízia a posúdenie súčasného stavu

Vízia a posúdenie súčasného stavu v obci pomocou analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození boli pripravené na 1. workshope obcí dolného Liptova, organizovanom spracovateľom Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja týchto obcí, Občianskym združením Partnerstvo pre MAS Dolný Liptov.

Vízia obce Liptovské Revúce

Vízia obce je vyjadrením želania, aká bude naša obec o 10 rokov. Vízia by mala byť všeobecná a stručná, vystihujúca ideálny stav. Na druhej strane by mala byť špecifická, vyjadrujúca reálne možnosti obce.

Vízia obce Liptovské Revúce do roku 2025

Želáme si, aby v roku 2025 bola obec Liptovské Revúce -

- čistá, pekná, tradičná, súdržná,
- so spokojnými občanmi, atraktívna aj pre mladé rodiny,
- celoročne turisticky obľúbená.

Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre obec Liptovské Revúce 2015

Analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození (analýza SWOT) pomenúva hlavné charakteristiky vnútorného prostredia (silné a slabé stránky) a vonkajšieho prostredia (príležitosti a ohrozenia) obce.

Silnými stránkami sú pozitíva, ktoré sú v obci, všetko to, na čo sme v obci hrdí, čo by sme ukázali návštevníkom. O silné stránky sa budeme môcť oprieť pri napĺňaní vízie.

Slabými stránkami sú negatíva, ktoré sú v obci, všetko to, čo nám celkom nefunguje tak, ako by sme chceli, na čo nie sme hrdí. Je však potrebné, aby sme pomenovali aj tieto stránky, aby sme ich mohli zlepšiť a tak naplniť víziu.

Príležitosťami a ohrozeniami sú všetky rozhodnutia a trendy, ktoré pôsobia vo vonkajšom prostredí, teda mimo obce - v regióne, v kraji, na Slovensku, v EÚ, vo svete. Môžu to byť spoločenské trendy, politické rozhodnutia, legislatíva, smery vývoja techniky a technológií, environmentálne, ekonomické vplyvy apod. Príležitosťami sú tie vonkajšie vplyvy, ktoré budeme môcť využiť v prospech rozvoja obce, pre naplnenie vízie. Ohrozeniami sú tie vonkajšie vplyvy, ktoré na rozvoj obce a napĺňanie vízie budú pôsobiť negatívne.

Tab. 20 Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození obce Liptovské Revúce

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Potenciál pre rozvoj cestovného ruchu - Lyžiarsky vlek - 2 národné parky - Revúcke halušky - Udržiavanie kultúrneho dedičstva (kroje, bursa, stavenie májov, „vkupovačka“) - Vtáčia záhradka Doc. Sanigu - Tichá obec - Ovčia farma - Poľnohospodárske družstvo - Dobrá bryndza - Kompletná školská infraštruktúra 	<ul style="list-style-type: none"> - Havarijný stav komunikácií - Nevysporiadané pozemky - Málo pracovných príležitostí - Roztiahnutosť obce (má 3 časti) - Vysoký vekový priemer obyvateľov v obci - Nedostatočný stav bytového fondu - Chýbajúce zdravotné, sociálne zariadenie (domov dôchodcov) - Chýbajúca kanalizácia - Nedostatočný komunitný život - Slabé environmentálne povedomie ľudí
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Fondy EÚ + iné fondy - Zahraniční investori - Spolupráca s inými obcami - Liptov ako značka - Dobudovanie diaľnice - Vysokorýchlostná železnica 	<ul style="list-style-type: none"> - Veľká vzdialenosť do Ružomberka - Legislatíva - Zdĺhavé vybavovanie na úradoch - Pokles eura/posilnenie meny - Zmena klímy - Vysoká spotreba umelých obalov je záťaž - Znečisťovanie prostredia - Cestná doprava nie je plynulá - Migrácia z regiónu - Nízka pôrodnosť - Nezamestnanosť - Prírodné katastrofy - Vojenský konflikt

Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Disparity identifikujú hlavné prekážky v rozvoji obce smerom k naplneniu vízie. Zdrojom pre určenie disparít je porovnanie slabých stránok a ohrození.

Faktory rozvoja sú charakteristiky obce alebo vonkajšieho prostredia, ktoré budú podporovať ďalší rozvoj obce smerom k naplneniu vízie. Zdrojom pre určenie faktorov rozvoja je porovnanie silných stránok a príležitostí.

Disparity

- Nevysporiadané pozemky brzdia rozvoj výstavby v obci.
- Vysoký vekový priemer obyvateľov v obci a málo ľudí v mladšom a produktívnom veku nepôsobia dostatočne na rozvoj inovácií, podnikania a rozvoja obce.
- Nedostatočný stav bytového fondu obmedzuje prílev nových obyvateľov.

- Chýbajúce zdravotné a sociálne zariadenia znižujú kvalitu života starších obyvateľov.

Faktory rozvoja

- Lyžiarsky vleč, dva národné parky, podujatie Revúcke halušky, udržiavanie kultúrneho dedičstva (kroje, bursa, stavenie májov, „vkupovačka“), Vtáčia záhradka Doc. Sanigu, ovčia farma, dobrá bryndza sú dobrým potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu, spolu s možnosťou využívania značky Liptov.
- Fondy EÚ, iné fondy a spolupráca s inými obcami môžu priniesť do obce externé zdroje a nové nápady pre rozvoj.

Obecná pracovná skupina pre tvorbu PHSR na workshope identifikovala pravdepodobnosť výskytu rizík realizácie PHSR (Tab. 21).

Tab. 21 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík realizácie PHSR obce Liptovské Revúce

Druh rizika	Zdroj rizika	Objekt rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravde-podobnosť
Individuálne	Nedôsledný prístup obce alebo obecného úradu k realizácii PHSR a k získavaniu vonkajších zdrojov Nezáujem partnerov o spoluprácu na realizácii PHSR	Realizácia PHSR	Stagnácia	Vysoká
Technické	Neúspešnosť v získaní financií z vonkajších zdrojov na realizáciu opatrení PHSR	Realizácia príslušných opatrení	Stagnácia	Vysoká
Ekologické	Nečakane zhoršujúce sa klimatické podmienky	Nedostatočný vplyv príslušných opatrení zameraných na adaptáciu na zhoršovanie klímy	Nepriaznivé podmienky na život, poškodenie majetku	Stredná
Sociálne	Odchod obyvateľov v produktívnom veku za prácou do iných regiónov alebo krajín, nedostatok pracovných príležitostí, znižovanie kúpyschopnosti, nárast chudoby	Nedostatočný vplyv opatrení v sociálnej oblasti	Nárast sociálno-patologických javov	Vysoká
Ekonomické	Makroekonomická klíma, vplyv štátu na ekonomiku	Realizácia rozvojových projektov	Stagnácia	Stredná

Zdroj: Vlastné spracovanie

Časť 2 - Strategická časť

Strategický plán odsúhlasila obecná pracovná skupina na 3. workshope.

Východiskami pre strategický plán boli:

- problémová analýza,
- analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození (SWOT),
- analýza súčasného stavu v obci.

Tab. 22 Strategický plán

Hlavný cieľ:	Ciele	Poradie cieľov	Merateľné ukazovatele
Rozvoj obce <i>Merateľný ukazovateľ: počet obyvateľov</i>	Rozvoj bývania	1.	<i>Počet postavených bytov/rodinných domov</i>
	Dobudovanie občianskej, technickej a dopravnej infraštruktúry	2.	<i>Počet projektov na dobudovanie občianskej infraštruktúry. Dobudovaná občianska infraštruktúra – odhad v %. Počet projektov na dobudovanie technickej infraštruktúry. Dobudovaná technická infraštruktúra – odhad v %. Počet projektov na dobudovanie dopravnej infraštruktúry. Dobudovaná dopravná infraštruktúra – odhad v %.</i>
	Rozvoj komunitného života	3.	<i>Počet aktívnych občianskych združení, neziskových organizácií a záujmových skupín. Počet aktivít zorganizovaných občanmi/rok.</i>
	Zníženie nezamestnanosti	4.	<i>Počet nezamestnaných k 31.12. Miera nezamestnanosti k 31.12.</i>
	Zníženie znečistenia životného prostredia	5.	<i>Meranie znečistenia rôznych zložiek životného prostredia (zdroj: štátne organizácie zriadené Ministerstvom životného prostredia SR). Hodnotenie znečistenia životného prostredia miestnymi odborníkmi, zainteresovanými subjektami a občanmi na škále 1-5.</i>

Časť 3 – Programová časť

Programová časť obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Všetky súčasti tohto programu sú výsledkom návrhov a diskusií pracovnej skupiny pre tvorbu PHSR.

Cieľ 1 Rozvoj bývania

Opatrenie 1.1: Vytvoriť podmienky na výstavbu domov a bytov Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.1.1: Príprava stavebných pozemkov a infraštruktúry <i>Pripravené stavebné pozemky</i> <i>Pripravená infraštruktúra</i>	2018	Obec	Pozem- kový úrad	20 000	Vlastné zdroje, dotácie
Aktivita 1.1.2: Vysporiadanie pozemkov <i>Vysporiadané pozemky</i>	2020	Obec	Pozem- kový úrad	25 000	Vlastné zdroje, dotácie

Opatrenie 1.2: Vytvoriť podmienky na bývanie pre mladé rodiny a mladých ľudí Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.2.1: Výstavba bytového domu s 10-timi nájomnými bytmi <i>Postavený bytový dom</i>	2016 - 2020	Obec	-	400 000	EU

Cieľ 2 Dobudovanie občianskej, technickej a dopravnej infraštruktúry

Opatrenie 2.1: Dobudovanie občianskej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.1.1: Zateplenie kultúrneho domu, rekonštrukcia	2016	Obec	-	260 000	EÚ

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovské Revúce na roky 2016 – 2020

vykurovania, rekonštrukcie elektrických rozvodov					
<i>Zateplený kultúrny dom</i> <i>Zrekonštruované vykurovanie</i> <i>Zrekonštruované elektrické rozvody</i>					
Aktivita 2.1.2: Zateplenie budovy základnej školy	2018	Obec	Súkromný sektor	240 000	Štát, obec
<i>Zateplená budova základnej školy</i>					
Aktivita 2.1.3: Rekonštrukcia lyžiarskeho strediska	2019	Obec	-	250 000	Dotácie
<i>Zrekonštruované lyžiarske stredisko</i>					
Aktivita 2.1.4: Vybudovanie nových športových a športovo-rekreačných zariadení	2020	Obec	-	80 000	EÚ, Dotácie
<i>Počet vybudovaných športových a športovo-rekreačných zariadení</i> <i>Kapacita nových športových a športovo-rekreačných zariadení</i>					
Aktivita 2.1.5: Zvýšenie štandardu a rozšírenie športového areálu	2020	Obec	-	10 000	Vlastné zdroje, dotácie
<i>Zvýšenie štandardu športového areálu: áno/nie</i> <i>Rozšírenie športového areálu – počet m²</i>					
Aktivita 2.1.6: Zriadenie domu dôchodcov	2020	Obec	VÚC	300 000	EÚ
<i>Zriadený dom dôchodcov</i> <i>Kapacita domu dôchodcov</i>					

Opatrenie 2.2: Dobudovanie technickej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.2.1: Vybudovanie ČOV	2016-2020	Vodárenská spoločnosť Ružomberok	-	5 721 509	EÚ
<i>Vybudovaná ČOV</i>					

Opatrenie 2.3: Dobudovanie dopravnej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.3.1: Rekonštrukcia obecného rozhlasu <i>Zrekonštruovaný obecný rozhlas</i>	2017	Obec	VUC	22 000	Štát - dotácie
Aktivita 2.3.2: Rekonštrukcia miestnych komunikácií v dĺžke 12 km <i>Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií</i>	2020	Obec	VÚC	360 000	Štát

Cieľ 3 Rozvoj komunitného života

Opatrenie 3.1: Vytvorenie podmienok na rozvoj komunitného života Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 3.1.1: Vytvoriť priestor na stretávanie sa rôznych záujmových a vekových skupín <i>Vytvorený priestor na stretávanie sa Popis skupín využívajúcich komunitný priestor</i>	2016	Obec	Obec + občianske združenie	100	Obec
Aktivita 3.1.2: Zorganizovať dve stretnutia s obecným zastupiteľstvom k zisteniu potrieb občanov v oblasti verejného života a možností spolupráce <i>Počet zorganizovaných stretnutí Správa o potrebách občanov v oblasti verejného života a možností spolupráce</i>	2017	Obec	Obec + OZ	200	Obec

Cieľ 4 Zníženie nezamestnanosti

Opatrenie 4.1: Vytvorenie podmienok na rast pracovných príležitostí Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 4.1.1: Zorganizovať strenutie so súčasnými a potenciálnymi podnikateľmi v cestovnom ruchu na tému hľadania možností rozvoja služieb, produktov a propagácie cestovného ruchu	2016	Obec	Združenie na podporu a rozvoj CR	2 000	Vlastné (daň z ubytovania)
<i>Zorganizované stretnutie Počet účastníkov stretnutia Správa o záveroch stretnutia</i>					
Aktivita 4.1.2: Realizovať podporné aktivity pre rozvoj služieb, produktov a propagácie cestovného ruchu	2016-2020	Obec	Združenie na podporu a rozvoj CR	30 000	Granty
<i>Počet realizovaných podporných aktivít na rozvoj cestovného ruchu</i>					

Cieľ 5 Zníženie znečistenia životného prostredia

Opatrenie 5.1: Zapojiť občanov do znižovania znečistenia životného prostredia Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 5.1.1: Realizovať atraktívnu kampaň na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov	2016	Obec	OZ	1 000	Obec
<i>Zrealizovaná kampaň</i>					

Stav projektovej pripravenosti investícií uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 23 Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania PHSR

Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru	Finančné prostriedky podľa zdrojov	
		Rok dokončenia-plán	ÚR:	Celkom	Štátny rozpočet	Rozpočet obce
			SP:			
			PD:			
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2111 - Cestné komunikácie	2016	10/12	90 000		
			05/13			
		2020	05/14			
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu, a vybudovanie kamerového systému		2016		25 000	18 000	7 000
		2018				
Modernizácia základnej školy	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2016		240 000	216 000	24 000
		2020				
Výstavba multifunkčného ihriska	2411 - Športové ihriská	2015		80 000		
		2017				
Vybudovanie denného stacionáru pre seniorov		2017		220 000		
		2020				
Výstavba kanalizácie v celej obci Liptovské Revúce	2223 - Miestne kanalizácie	2016		5 721 509		
		2018				
Rekultivácia a zrušenie čiernych skládok		2017		100 000		

Rekonštrukcia kultúrneho domu		2016		260 000		

ÚR: územné rozhodnutie, SP: stavebné povolenie, PD: projektová dokumentácia.

Súlad cieľov Programu rozvoja obce Liptovské Revúce s cieľmi SR a Žilinského kraja

Priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja na roky 2020-2030 pre Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) v rámci prioritných oblastí nadväzujúce na 3 priority v stratégii Európa 2020:

Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii

V ŽSK by mala byť napĺňaná inovačná stratégia s dôrazom na oblasti podľa schválenej Inovačnej politiky SR, a to najmä na informačné a komunikačné technológie, strojársky priemysel, dopravu a logistiku. V tejto oblasti bude potrebné dbať najmä na dobudovanie nevyhnutnej infraštruktúry, minimálne jedného spoločného vedecko-technologického inkubátora (podnikateľská sféra a vysoká škola). Významným krokom by malo byť zvýšenie absorpčnej kapacity pre externé zdroje na podporu vedy, výskumu a inovácií.

Udržateľný rast: podpora ekologického a konkurencieschopného hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje

V ŽSK by mali byť podporované strategické aktivity s dôrazom na podporu malého a stredného podnikania(MSP) a vytváranie podnikateľského prostredia v sektore služieb najmä v oblasti turizmu, logistiky a IKT a takisto je potrebné sústrediť sa na podporu podnikania na vidieku.

Pre oblasť konkurencieschopnosti, rastu a podnikateľského prostredia v regióne bude potrebné nielen zvýšiť inovačnú výkonnosť, zrýchliť proces využívania IKT a informatizácie verejnej správy, dobudovať sieť podporných služieb pre podnikateľov, zlepšiť možnosti financovania MSP a cielene systematicky podporovať podnikanie v oblasti IKT, turizmu a logistike a podnikanie na vidieku.

Podpora a rozvoj v oblasti životného prostredia v ŽSK by sa mala orientovať na zachovanie významných prírodných zdrojov a možnosť ich racionálneho využitia, na postupnú zmenu štruktúry priemyslu, služieb a poľnohospodárstva smerom k ekologickým/čistým technológiám a zmenu prístupu k tvorbe a zachovaniu krajiny a manažmentu chránených území.

Inkluzívny rast: podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

V ŽSK by mala byť podporovaná realizácia strategických aktivít s dôrazom na rozvoj rozhodujúcich priemyselných odvetví, rast sektoru služieb aj pre oblasť turizmu, logistiky a IKT. ŽSK ako jeden z mála regiónov SR sa dlhodobo snaží o systematický prístup k rozvoju ľudských zdrojov budovaním otvoreného prostredia a podporou pilotných projektov v oblasti celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva v súlade s Národným programom pre učiace sa regióny. Tieto aktivity je v ďalšom období vhodné viac prepojiť a tiež bude rozhodujúce rozvíjať najmä vhodný regionálne špecifický obsah ďalšieho vzdelávania a dôsledné monitorovanie a hodnotenie potrieb trhu práce aj s prepojením na cezhraničný trh práce a mobilitu.

V ŽSK by sa mali strategické aktivity realizovať s dôrazom na udržanie a vytváranie nových pracovných miest v rozhodujúcich priemyselných odvetviach, v sektore služieb a taktiež s ohľadom na podporu zamestnanosti vo vidieckych oblastiach. Ak predpokladáme, že medzi budúce rozhodujúce odvetvia regionálnej ekonomiky budú patriť automobilový priemysel, logistika a IKT a vo vidieckych oblastiach najmä lesné hospodárstvo, živočíšna výroba a turizmus, potom bude potrebné vytvoriť podmienky pre vytváranie nových a lepších pracovných miest v týchto odvetviach v spojení so zelenou ekonomikou.

Dlhodobo a strategicky je potrebné riešiť otázku vytvárania a udržania vhodných pracovných príležitostí najmä pre absolventov škôl a znevýhodnené skupiny obyvateľstva (vidiecke obyvateľstvo s nízkou kvalifikáciou) a podporovať nielen nové formy práce, ale aj zakladanie rodinných podnikov.

Súlad cieľov Programu rozvoja obce Liptovské Revúce s cieľmi Národnej stratégie regionálneho rozvoja 2020-2030 a s cieľmi Programu rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2015-2020 je uvedený v nasledujúcich dvoch tabuľkách.

Tab. 24 Súlad Programu rozvoja obce Liptovské Revúce s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja 2020/30

Ciele obce Liptovské Revúce	Prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja 2020/30		
	Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii	Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje	Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť
Cieľ 1 Rozvoj bývania			x
Cieľ 2 Dobudovanie občianskej, technickej a dopravnej infraštruktúry	x	x	x
Cieľ 3 Rozvoj komunitného života			x
Cieľ 4 Zníženie nezamestnanosti	x	x	x
Cieľ 5 Zníženie znečistenia životného prostredia		x	

Pozn: Súlad medzi cieľmi Programu rozvoja obce Liptovské Revúce a prioritnými oblasťami Národnej stratégie regionálneho rozvoja je uvedený značkou „x“.

Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30

Tab.25 Súlad Programu rozvoja obce Liptovské Revúce s Programom rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2015 - 2020

Ciele obce Liptovské Revúce	Strategické ciele ŽSK			
	Cieľ 1: Dobudovať kvalitné prepojenie kraja s európskymi dopravnými a komunikačnými sieťami, zlepšiť kvalitu životného prostredia a zabezpečiť udržateľnosť a efektívnosť využívania prírodných zdrojov	Cieľ 2: Zvýšiť konkurencieschopnosť ekonomiky a zlepšiť podnikateľské prostredie v kraji	Cieľ 3: Dosiahnuť vyššiu uplatniteľnosť ľudského kapitálu na trhu práce a sociálnu inklúziu všetkých znevýhodnených skupín	Cieľ 4: Rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti
Cieľ 1 Rozvoj bývania			x	
Cieľ 2 Dobudovanie občianskej, technickej a dopravnej infraštruktúry	x		x	
Cieľ 3 Rozvoj komunitného života			x	
Cieľ 4 Zníženie nezamestnanosti		x		x
Cieľ 5 Zníženie znečistenia životného prostredia	x			

Pozn: Súlad medzi cieľmi Programu rozvoja obce Liptovské Revúce a prioritnými oblasťami Programu rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2015 – 2020 je uvedený značkou „x“.

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023

Časť 4 - REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie a aktualizácie Programu rozvoja obce. Systém monitorovania a hodnotenia jeho plnenia je nastavený definovaním merateľných ukazovateľov už v strategickej a programovej časti.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Garantom dokumentu je obec zastúpená starostom a najvyšším orgánom obce – obecným zastupiteľstvom. Pri samotnej realizácii PHSR sú zainteresovaní aj partneri, ktorí sa podieľajú na realizácii aktivít. Koordináciu realizácie Programu rozvoja obce bude vykonávať starosta.

Medzi hlavné úlohy obce bude patriť:

- riadiť implementáciu akčného plánu PHSR,
- realizovať projekty, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- koordinovať spoluprácu s partnermi,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov,
- vyhodnotiť ciele PHSR v strede a na konci obdobia,
- aktualizovať dokument podľa vzniknutej spoločenskej potreby.

PHSR je dokumentom, ktorého realizácia musí byť starostlivo sledovaná, a ktorý môže byť podľa potreby dopĺňaný a upravovaný.

Komunikačná stratégia

Koordinátor PHSR pravidelne komunikuje so subjektami, ktoré sú zodpovedné za realizáciu jednotlivých aktivít v rámci príslušných cieľov.

Komunikácia o PHSR bude realizovaná s viacerými cieľovými skupinami:

- občania obce – bude potrebné priebežne informovať o výsledkoch realizácie PHSR, konzultovať plán a spôsob realizácie jednotlivých aktivít so zástupcami občanov, s občianskymi združeniami a občianskymi iniciatívami a zapájať ich do realizácie, získavať inšpirácie, podporu a vonkajšie zdroje,
- miestne médiá – informovať o procese a výsledkoch realizácie PHSR s cieľom budovať pozitívny imidž obce.

Dokument bude propagovaný na webovom sídle obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia ciele a opatrenia navrhnuté v Programe rozvoja obce. Obec bude postupovať podľa plánu monitorovania a hodnotenia PHSR (Tab. 26).

Tab. 26 Plán monitorovania a hodnotenia PHSR obce na roky 2016-2020

Aktivita	Termín	Správa
Monitorovanie realizácie PHSR - každoročne	1.1. – 28.2., k 31.12. predchádzajúceho roka	Monitorovacia
Hodnotenie uprostred obdobia realizácie PHSR	v roku 2018	Hodnotiaca priebežná
Hodnotenie po ukončení PHSR	v roku 2021	Hodnotiaca záverečná
Mimoriadna aktualizácia a hodnotenie PHSR	podľa potreby	Mimoriadna

Výstupom procesov budú monitorovacia správa (každoročne) a hodnotiaca správa (v strede a na konci obdobia platnosti PHSR), v ktorých budú uvedené závery monitorovania, resp. hodnotenia a odporúčania na ďalšie obdobie. So správami budú oboznámení poslanci obecného zastupiteľstva a verejnosť.

Monitorovanie poskytne informácie o realizácii aktivít a projektov formou merateľných ukazovateľov. Monitorovanie bude slúžiť ako podklad pre hodnotenie PHSR.

Hodnotenie PHSR sa vykonáva na úrovni plnenia cieľov, to znamená, že sledujeme ukazovatele účinkov (dopadov). Toto hodnotenie bude realizované v roku 2021, po ukončení platnosti PHSR. Zároveň sa bude realizovať aj v polovici obdobia platnosti PHSR (v r. 2018) a bude spojené so zisťovaním, či a ako sa zmenila spoločenská a ekonomická situácia a podľa potreby bude možné urobiť revíziu PHSR.

Hodnotenie poskytne informácie o vplyve realizovaných opatrení na obec a bude podkladom na aktualizáciu PHSR zohľadňujúc prebiehajúce zmeny. V prípade potreby hodnotenie PHSR bude možné realizovať na základe rozhodnutia kompetentných orgánov.

Akčný plán na rok 2016

Akčný plán obsahuje aktivity, ktorých realizácia alebo jej začiatok sú naplánované na rok 2016. Na zabezpečenie ich realizácie by mal byť v súlade s rozpočtom obce.

Cieľ 1 Rozvoj bývania

Opatrenie 1.2: Vytvoriť podmienky na bývanie pre sociálne skupiny Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.2.1: Výstavba bytového domu s 10-timi nájomnými bytmi	2016 - 2020	Obec	-	400 000	EU
<i>Postavený bytový dom</i>					

Cieľ 2 Dobudovanie občianskej, technickej a dopravnej infraštruktúry

Opatrenie 2.1: Dobudovanie občianskej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.1.1: Zateplenie kultúrneho domu, rekonštrukcia vykurovania, rekonštrukcie elektrických rozvodov	2016	Obec	-	260 000	EÚ

Opatrenie 2.2: Dobudovanie technickej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.2.1: Vybudovanie ČOV	2016-2020	Vodárenská spoločnosť Ružomberok	-	5 721 509	EÚ

Cieľ 3 Rozvoj komunitného života

Opatrenie 3.1: Vytvorenie podmienok na rozvoj komunitného života Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 3.1.1: Vytvoriť priestor na stretávanie sa rôznych záujmových a vekových skupín	2016	Obec	Obec + občianske združenie	100	Obec

Cieľ 4 Zníženie nezamestnanosti

Opatrenie 4.1: Vytvorenie podmienok na rast pracovných príležitostí Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 4.1.1: Zorganizovať stretnutie so súčasnými a potenciálnymi podnikateľmi v cestovnom ruchu na tému hľadania možností rozvoja služieb, produktov a propagácie cestovného ruchu	2016	Obec	Združenie na podporu a rozvoj CR	2 000	Vlastné (daň z ubytovania)
Aktivita 4.1.2: Realizovať podporné aktivity pre rozvoj služieb, produktov a propagácie cestovného ruchu	2016-2020	Obec	Združenie na podporu a rozvoj CR	30 000	Granty

Cieľ 5 Zníženie znečistenia životného prostredia

Opatrenie 5.1: Zapojiť občanov do znižovania znečistenia životného prostredia Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 5.1.1: Realizovať atraktívnu kampaň na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov	2016	Obec	OZ	1 000	Obec

Časť 5 - FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje plán finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Financovanie PHSR a akčného plánu bude viaczdrojové. Bude sa opierať o rozpočet obce, finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, súkromné a ďalšie zdroje.

Možnosti financovania

Podľa § 4 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja sa regionálny rozvoj financuje z viacerých zdrojov:

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov EÚ. Ich využitie na financovanie jednotlivých projektov je možné stanoviť iba indikatívne. V programovom období do roku 2020 budú možnosti financovania Programu rozvoja obce tvorené vlastnými zdrojmi podľa stavu rozpočtu obce, externými zdrojmi od štátu, v menšej miere aj prostredníctvom rôznych donorských a sponzorských zdrojov.

Indikatívny finančný plán

Indikatívny finančný plán sumarizuje výšku financií potrebnú na realizáciu jednotlivých aktivít plánovaných v PHSR (Tab. 27).

Tab. 27 Indikativný ropočet Programu rozvoja obce v €

Cieľ	Rok						Spolu
	2016	2017	2018	2019	2020	2016-2020	
1	-	-	20 000	-	25 000	400 000	445 000
2	260 000	22 000	240 000	250 000	770 000	5 721 509	7 263 509
3	100	200	-	-	-	-	300
4	2 000	-	-	-	-	30 000	32 000
5	1 000	-	-	-	-	-	1 000
Spolu	263 100	22 200	260 000	250 000	795 000	6 151 506	7 741 809

Prehľad plánu viaczdrojového financovania

Plán viaczdrojového financovania je prehľadom zamýšľaného zapojenia sociálno-ekonomických partnerov v území do realizácie Programu rozvoja obce. Tabuľka v členení podľa zdrojov financovania bola zostavená na základe predpokladaných nákladov na realizáciu projektov uvedených v programovej časti PHSR.

Tab. 28 Viaczdrojové financovanie Programu rozvoja obce– intervenčná matica (v €)

Cieľ 1	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Opatrenie 1.1	45 000	-	25 000	-	20 000	45 000	-
Opatrenie 1.2	400 000	360 000	-	-	40 000	400 000	-
Spolu	445 000	360 000	25 000	-	20 000	445 000	-
Cieľ 2	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Opatrenie 2.1	1 140 000	380 000	650 000	-	60 000	1 090 000	50 000
Opatrenie 2.2	5 721 509	5 721 509	-	-	-	5 721 509	-

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovské Revúce na roky 2016 – 2020

Opatrenie 2.3	382 000	-	382 000	-	-	382 000	-
Spolu	7 243 509	6 101 509	1 032 000	-	60 000	7 193 509	50 000
Cieľ 3	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Opatrenie 3.1	300	-	-	-	300	300	-
Spolu	300	-	-	-	300	300	-
Cieľ 4	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Opatrenie 4.1	32 000	-	-	-	7 000	7 000	25 000
Spolu	32 000	-	-	-	7 000	7 000	25 000
Cieľ 5	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Opatrenie 5.1	1 000	-	-	-	1 000	1 000	-
Spolu	1 000	-	-	-	1 000	1 000	-

Príloha 1

Problémové analýzy obce

Problémová analýza je výsledkom práce pracovnej skupiny obce Liptovské Revúce pre tvorbu Programu rozvoja obce na roky 2016-2020. V tejto etape boli identifikované najväčšie problémy, ktoré z hľadiska ďalšieho rozvoja v súčasnosti obec má. Pre každý problém bol následne vytvorený strom problémov, v ktorom boli pomenované príčiny a následky každého problému.

V obci Liptovské Revúce boli pomenované tieto problémy. Uvádzame ich v poradí podľa dôležitosti, ako ju určila pracovná skupina obce:

1. Chýbajúce podmienky na IBV – chýbajúce inžinierske siete,
2. Málo mladých ľudí,
3. Znečistené prostredie,
4. Chýbajúce sociálne zariadenie.

Nižšie uvádzame stromy problémov, v ktorých je vždy problém uvedený v strede tabuľky, v hornej časti tabuľky sú následky, aké má neriešenie problému na obec a v dolnej časti tabuľky sú príčiny problému.

Stromy problémov

NÁSLEDKY:		
Málo podielových daní		
Problém: Chýbajúce podmienky na IBV – chýbajúce inžinierske siete		
PRÍČINY:		
Nevysporiadané pozemky	Chýbajúca kanalizácia	Havarijný stav komunikácií
	Rozloha obce – dlhá, roztiahnutá obec	

NÁSLEDKY:		
Málo detí v ZŠ, málo mladých rodín v obci – zlý demografický vývoj		
Problém:Málo mladých ľudí		
PRÍČINY:		
Málo pracovných príležitostí	Nedostatočný stav bytového fondu	Nedostatočný komunitný život
	Nedostatok financií	

NÁSLEDKY:		
Neporiadok v obci		
Problém:Ekologický problém – znečistenie prostredia		
PRÍČINY:		
Slabé environmentálne povedomie ľudí		

NÁSLEDKY:		
Nedostatok pracovných príležitostí		
Nedostatočná IBV		
V obci chýbajú mladé rodiny		
Problém: Chýbajúce zariadenia sociálnych služieb		
PRÍČINY		
Populácia je prestarnutá	Chýba domov dôchodcov	Chýba zdravotné zariadenie
Mladí odchádzajú z obce	Chýbajúce financie	

